

5te Valgkreds (Thorup), der virkelig var noget slem inod mig, med Hensyn til hele den Fortolkning, han gjorde gjældende, hvorved jeg endog synes, han fandt det fornødent at minde mig som den, der ikke rigtig havde forstaaet Sagen, vil have godt af den Bemærkning jeg nu tillod mig at gjøre; thi han vil da se, at jeg sikkert ret godt har kjennt Loven af 14de April 1852.

Thorup: Med Hensyn til den sidste Ytring af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casfe), at jeg ikke har forstaaet Forslaget, skal jeg bemærke, at jeg tror i sin Tid at have viist ved Behandlingen af Tiendespørgsmaalet sammen med andre Medlemmer at kunne behandle dette Spørgsmaal ligesaa godt som det ærede Medlem. Jeg er bleven bestyrket deri ved, at det ærede Medlem dengang har erklæret i Betænkningen over Tiendeafslønningsloven, at han ikke kunde behandle det. Det forekom mig, at det ærede Medlem, der har et saa stort juridisk Talent, henholdt sig til en Forordning af 1829 angaaende den Uret, der vilde ske ved Opmaalets Vortfalden istedetfor til Loven af 1852. Jeg skal isøvrigt ikke følge det ærede juridiske Medlem længer. Vil man overhovedet ind paa dette Spørgsmaal, maa det ærede Medlem dog indrømme, at man ved Loven af 14de April 1852 gjorde større Indgrib i Eiendomsforholdene; det kan det ærede Medlem ikke sige Nei til. — Jeg er enig med det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg) i, at det var ønskeligt, at et Forslag af denne Art udgik fra Regjeringen, og jeg haaber altsaa, at det ærede Medlem vil støtte os i at lægge et alvorligt Tryk paa Regjeringen, saaledes at den saa hurtig som muligt fremkommer med et saadant Forslag. Dette har det ærede Medlem nu ikke gjort i Betænkningen, men har sagt, at han ikke kunde modtage Forslaget hverken saaledes, som det forelaa, eller med de Endringer, som ere stillede dertil af Flertallet, uden selv at stille noget Forslag. Jeg erindrer godt, at det ærede Medlem for Maribo Amt (Frederiksen) udtalte, at det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds særlig var Representant for Godseierne, og at Godseierne vare Tiendeieere, men det udtalte jeg ikke, og jeg maa derfor forvare mig imod, at jeg skulde have sagt noget Saadant. Jeg har henholdt mig til Mindretallets Betænkning, og da har jeg sagt, at det saae ud, som om de to ærede Medlemmer navnlig havde taget Hensyn til Tiendeieerne og ikke til Iherne, men derved er der ikke nævnt nogen Godseier personlig eller nogenfømhelst Stand. Jeg veed altfor godt, at ikke alene Godseierne ere Tiendeieere, men at den overveiende Del af Tienden eies af Staten og af Stiftelser, der høre under Staten. Naar det ærede Medlem mente, at der vilde komme stor Uret tilstede selv i et enkelt Sogn, hvis Tiendeyderne kom til at afløse paa forskjellige Betingelser, og at de, som havde

afløst efter den tidligere Kapitelstagt, muligvis vilde blive forurettede, vil jeg sige, at dette kan være ganske rigtig, men fordi der er begaaet en Uret, skal der da ikke forsvares dermed, og ved den Ordning, som Flertallet har stillet Forslag om at træffe, søger man jo netop at forandre den Uret, som er gjort tidligere. Den retfærdigste Maade maa jo dog være, at Tiendeyderne komme til at betale, hvad Kornet egentlig er værd paa Udbeslæstet, og hvad enten der da bliver nogen Forskjel fra, hvad der tidligere er afløst, eller ikke, maa dog den Maade være den retfærdigste. Jeg skal endnu blot gjentage, at jeg ikke har sagt, at Godseierne alene ere Tiendeieere, eller personlig sigtet Nogen, men jeg har sagt, at det saae ud, som om de to ærede Medlemmer særlig varetagte Tiendeieernes Interesser.

H. Andersen: Jeg vil udtale min Tak til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casfe) for den Oplysning, som han gav mig om, hvad der passerede 1829, men det ærede Medlem vil vistnok ikke benegte, at der kan være afsluttet Kontrakter imellem 1810 og 1829, saa at Tiendeyderne ved Afslutningen gjerne kunne have været uvidende om, at de paatog sig Forpligtelse til at give Opmaal. At noget Saadant maa være sket, ligger ogsaa ligefrem deri, at der er opstaaet Proces om Opmaal, thi dersom Iherne havde været sig klart bevidste, at de havde Forpligtelser til at give Opmaal, saa vilde det ikke let være faldet dem ind at føre Proces derom. Hvad angaar de Ulemper, som det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg) fremhævede, der vilde være forbundne med de to Kapitelstager, som vilde fremkomme efter Flertallets Forslag, saa er det ganske vist, at saadanne Ulemper kunne fremkomme, men jeg ser dog ikke, at de ere uoverkommelige. Man vil nok finde Nede i, hvad der skal betales efter den ene, og hvad der skal betales efter den anden Kapitelstagt. Det tror jeg ikke, der vil være særlig Uansælgelighed forbunden med, og hvad angaar de Ubhageligheder, som kunne flyde af, at En fik sin Tiende erstattet efter den gamle Kapitelstagt, medens en Anden skulde nytes med at faae den erstattet efter den nye Kapitelstagt, som maaste kan blive mindre end den gamle, sjøndt den i visse Tilfælde vel ogsaa kan blive større, da er dette af den Slags Ting, som man maa finde sig i, naar de indtræffe. Det vilde blive lige saa ubhageligt for Tiendeydere, som de ved Siden af hinanden, at den Eine har faaet afløst efter den gamle Kapitelstagt, medens den Anden skal betale efter den nye Kapitelstagt. Det er af den Slags Ubhageligheder, som altid flyde af, at saadanne Ting ikke afgjøres paa een Gang, men det tror jeg dog ikke er Noget, som det ærede Medlem for Alvor vil holde paa som Argument imod at fremme Sagen.